K O M U N I K A T

Wyd. Okr. Rady Konwentu Org. Niepodl.

Nr.74 15.września 1944 W.P.Rok VI.

I.SPRAWY POLSKIE.

Komunik.gen.Bora z 11.IX.:ogólna sytuacja terenowa nie uległa zasadniczej zmianie. Walki trwają o każdy dom i o każdą piwnicę.Npl wprowadził do walki specjalne oddziały minerów.Zmniejszona aktywność lotnictwa niem.

Komunik.gen.Bora z 12.IX.:Wzmożony nacisk npla od strony Wisły,szczególnie Czerniakowa,gdzie nasze oddziały zagrażają niem.komunikacji na moście pontonowym na Siekierkach.Natarcie sow.na Pragę.Nad Warszawą walki lotnictwa sow.z niem.z przewagą lotnictwa sow.,które ostrzeliwało Pragę central., Targówek i Kamionek.W ten sposób obrona pol.odczuła już wpływ działań na przedpolu Warszawy.

"Times" zamieszcza 12.IX.artykuł zatytułowany:"Konferencja a sprawa Warszawy,w którym porusza sprawę zarzutów,stawianych stronie pol.niedoprowadzenia do współpracy z Sowietami. Dziennik cytuje oficjalne oświadczenie Rządu pol.,które stwierdza,iż 31.VII. komisarz Mołotow został powiadomiony za pośrednictwem amb.bryt.,że należy liczyć się w najbliższych dniach z wybuchem powstania w Warszawie.1.VIII. Prem.Mikołajczyk powiadomił Stalina o powstaniu Warszawy,domagając się współdziałania wojskowego.3.VIII. przedstawiono dokładny spis punktów gdzie mogłaby zostać zrzucona broń dla obrońców Warszawy.9.VIII.ponownie Rząd Pol.dopominał się o zrzucenie broni,wreszcie 16.VIII.Prem.Mikołajczyk zwrócił się znowu do Stalina z żądaniem pomocy.Oświadczenie Rządu Pol.stwierdza zarazem,że w pierwszej połowie sierpnia Niemcy trzymali zaledwie kilka punktów w Warszawie."

Londyn podaje 12.IX.,iż 2-ga dywizja A.K,uderzyła w wojew.krakowskim na tyły armii niem.

Korespondent PATA K.Syrop donosi, że w działaniach lotnicz.we Francji bierze udział skrzydło pol,złożone z 302 dywiz.poznań.,308 dywiz.krakow. i 312 dywiz.wileń.

Na rozkaz delegata Rządu Pol.przy franc.ruchu podziemnym została zorganizowana Polska Organizacja Narodowa, której oddziały walczyły w szeregach franc.A.K.Żołnierze polscy otrzymali specjalne opaski na ramieniu.19.VIII. szef główny Justyn wydał rozkaz oddziałom P.O.N.rozpoczęcia akcji bojowej w Paryżu.Polacy uderzyli na gmachy konsulatu,ambasady pol.oraz Biblioteki pol.,które zostały opanowane i mimo,iż Niemcy utrzymywali się na ulicy St.Dominique do 26.8. i gwałtownie kontratakowali,Polacy zdobytych pozycji nie utracili.Dzisiaj na gmachu amb.pol,powiewa sztandar Rzpltej a wewnątrz sprawuje swe czynności delegat Rządu min.Aleksander Kawałkowski.Polacy zbiegli z organizacji Todt a ukrywający się u Francuzów w okresie okupacji,zgłaszają się jako ochotnicy do armii pol.

Korespond.PATA donosi z Belgii,że oddziały pol.zajęły 8.IX.Tille.Walki toczą się w Roycelle,ulice miasta usłane są trupami niem.

Okręt "Batory" nadał depeszę do Warszawy:"Z dumą słyszymy o zawziętej walce prowadzonej przez was w Warszawie.Chylimy czoła przed bohaterami i zapewniamy was,że od pierwszej chwili jesteśmy z wami."

Min.spr.zagr.Eden odbył konferencję z Prem.Mikołajczykiem i min. Romerem.

12.IX.bombowce sojusznicze startujące z Italii przebyły 2800 klm., aby zrzucić Warszawie broń,amunicję, lekarstwa i żywność.Była to piąta wyprawa do Warszawy - zrzucono 100 ton broni.Po dotarciu do Dunaju, warunki atmosferyczne ogromnie się pogorszyły,samoloty pokryły się lodem.Jeden z pilotów wyraził się,iż był to najcięższy lot w jego życiu. W dotychczasowych 5-ciu wyprawach zginęło 250 lotników w tym 90-ciu Polaków.Rząd Pol.złożył 12.IX.podziękowanie rząd.ang.za udzieloną pomoc.

13.IX.przemawiał min.Banaczyk do Polaków we Francji:"Byliście w stałym kontakcie radiowym z Rządem pol. wykryliście wyrzutnie bomb latających, przyczyniając się do zniszczenia tej piekielnej broni.Z prawdziwą dumą stwierdzam,że odegraliście wielką rolę w walkach o wyzwolenie Francji,zarówno na południu,w Paryżu i na północy.Zacieśniliście węzły braterstwa broni Francji i Polski.Obecnie delegat Rządu objął reprezentację Rządu Pol.w Paryżu do chwili, w której amb.Polski obejmie z powrotem swe obowiązki.

Kardynał Ottawy wydał orędzie do państw biorących udział w konferencji w Quebec, piętnując zbrodnie niem. w Polsce i stwierdzając, że jednym z głównych celów wojny jest przywrócenie Polsce niepodległości.

"Błyskawica" po kilku dniach przerwy wznowiła audycje nadawane o 10.45 i 23 godz. na falach 32,8 i 52,2. "Błyskawica doniosła, iż w ub. miesiącu w Warszawie wychodziły 32 pisma oprócz biuletynów radiowych. Specjalne słowa uznania należą się kolporterom, którzy roznosili pisma nawet po stronie niem. Wszystkie dzienniki warsz. podkreślają znaczenie walki Warszawy dla sprawy pol. "Robotnik" pisał: "robotnik ginący w boju walczy nie tylko o Warszawę lecz o całość Rzpltej".

"Błyskawica" podaje, że Niemcy atakują barykady przy ul. Grzybowskiej i prowadzą atak na pl. Napoleona i Al. Sikorskiego. Niemcy zniszczyli kolumnę Zygmunta i grób Nieznanego Żołnierza, przez który utorowali przejazd. Rozpoczął się atak pol. na St. Miasto. Rozgłośnia domaga się pełnej nie częściowej pomocy.

W Paryżu duże szkody poniosła Biblioteka pol. - pamiątki po Mickiewiczu zostały rozkradzione.

II. SYTUACJA NA FRONTACH.

ZACHÓD: Wojska franc. zajęły 11. IX. Dijon. Po połączeniu się koło Dijon 3-ciej i 7-mej armii powstał od Kanału La Manche aż do Morza Śródziemnego jednolity front, który jest w ogniu artylerii i lotnictwa aliantów. Wojska amer. nacierające na Akwizgran zajęły Eupen, Malmedy i Spaa. Załoga niem. w Le Havre poddała się. Na wschód od Eupen przekroczyły wojska sojusz. w drugim miejscu granicę Niemiec. 13. IX. Londyn podał, iż na froncie zachod. walczy nowa armia amer. 9-ta. Łącznie na zachodzie walczy 6 armii. I-sza armia amer. naciera na froncie 100 kilometr. między Eupen a Trewirem oraz w rej. Malmedy. Wojska bryt.-holend. atakują w rej. Akwizgranu. 3-cia armia am. przerzuca we Francji przez Mozelę coraz więcej wojsk i czołgów. 2-ga armia bryt. walczy na północy w Holandii. Wojska pol. walczą na przedmieściach Gandawy, gdzie niem. straże tylne usiłują osłonić drogi ucieczki niem. ku Skaldzie. Czołgi kanad. toczą walki wzdłuż Kanału Leopolda na wschód od Bruggi. Wg ostatnich doniesień wojska 1-szej armii zdobyły w Niemczech miasto Rötgen. na wschód od Eupen. Amerykanie nieustannie powiększają kliny w. te na terytorium Niemiec. Dziennik szwajc. "Journal de Geneve" donosi, że gen. Guderian i Model mieli ostrzec Hitlera, iż należy się liczyć z najgorszym. Dziennik uważa, że armia niem. nie jest w stanie dłużej walczyć jak 2 miesiące. W Niemczech mają istnieć 2 partie: partia walki do upadłego i partia pokoju. Najwybitniejszą postacią partii pokoju jest Goering, lecz należą do niej również wybitni przywódcy SS. Wg doniesień szwedzkich w Niemczech zostały utworzone specjalne oddziały do ujmowania 100 tys. ochotników cudzoziemskich zbiegłych z obozu i 80 tys. niem. dezerterów. Naczelne d-two sprzy przestrzegło ochotników cudzoziem. iż Himmler zamierza użyć ich jako załóg w fortyfikacjach oraz wezwało ludność Zagłębia Ruhry i Nadrenii do ostrożności w związku z przeniesieniem się działań wojennych na te tereny.

Komunik. niem. przyznają, iż wojska sojusz. weszły do Holandii i uderzają na Eindhoven. Nie wspominają nic o wejściu aliantów na teryt. Niemiec. Z innych odcinków zgodne z komunikatami sprzymierzonych. W czasie nalotu na Wiedeń wg. niem. komun. zbombardowane zostało centrum miasta.

11. IX. w nocy RAF atakował Darmstadt, wytwórnię benzyny syntetycz. w Mitzburgu, Hammstadt, Bühlen, Kolonii, fabrykę samolotów o napędzie rakietowym w Ulm. 13. IX. 1200 bombowców atakowało linię Zygfryda, zakłady benzyny synt. w środkow., płd. i zach. Niemczech, Merseburg, Ludwigshafen, Ulm, Stuttgart. W nocy 12. IX. 1400 sam. RAF zrzuciło 400 tys. bomb zapalających i 200 tys. bomb burzących na Stuttgart, atakowane Berlin, Oldenburg, Oświęcim i rafinerie nafty pod Krakowem.

POŁUDNIE: Na północ od Florencji wojska bryt. doszły 11. IX. do rzeki Sieve. Na wybrzeżu zach. patrole 5-j armii osiągnęły przedmieście Viaregio. Na południe od Rimini toczą się zacięte walki o wzgórza. "Times" z 11. IX. pisze, iż wypadki ostatnich tygodni doprowadziły do zupełnego załamania się niemiec. na Bałkanach. Niemcy ewakuowali wyspę Kios i rozpoczęli ewakuację wysp Lemnos i Leros. Rosja W. Brytania i St. Zjedn. podpisały 12. IX. rozejm pokojowy z Rumunią.

=SOWIETY PRZEGRAŁY WOJNE=

Zbliża się koniec wojny i mocarstwa sprzymierzone robią niewątpliwie
bilans wojny. Mimo klęsk, zniszczeń państwa anglosaskie uratują stan posiada-
nia prawdopodobnie powojennego. Jak jednak wypadnie bilans wojny dla Sowietów.
Spróbujmy przeliczyć co straciły.
A więc przede wszystkim 8 do 10 milionów ludzi w zabitych i inwalidach.
Wśród tych milionów jest wielu kołchoźników i robotników niewykwalifikowanych,
ale i ogromna ilość wszelakiego rodzaju specjalistów.
Dalej kompletne zniszczenie spichrza Rosji i ośrodka potężnego przemysłu
-Ukrainy. 27. sierpnia ukaz Chruszczowa mówi, że zaledwie 22% zboża jest złożone
w sterty, To znaczy, że 78% wysypuje się w snopach czy na pniu. W Izwiestiach
czytamy, że prace przy odbudowie Dnieprostroju - źródle energii elektrycznej d
dla zagłębia krzyworoskiego i donieckiego trwają już pół roku, ale spowodu
braku maszyn prace ograniczają się do powolnego rozbierania zburzonych tam
betonowych.
Dalej wystarczy popatrzeć na pociągi sowieckie, aby mieć wyobrażenie do
jakiego stanu zeszedł tabor kolejowy. Gruchoty lokomotywy, gruchoty wagony.
Cała praca piatiletek, po których miał nastąpić raj komunistyczny leży
w gruzach. Trzeba zaczynać od początku i trzeba szukać czyjejś pomocy przy
tej odbudowie. Po rewolucji pomogły Niemcy, dziś pomóc może jedynie Ameryka.
Oczywiście nie zadarmo, ale za kosztowne koncesje.
To też Stalin usiłuje pokryć klęskę Sowietów sukcesami terytorialnymi.
Konieczne są one dla stosunków wewnętrznych, ale mocno wątpliwe. Przez Piotra
pozostawiony cel polityki rosyjskiej - Dardanele - marzą się Stalinowi. Są
one jednak odleglejsze dla Rosji dziś jak kiedykolwiek.
Bo Rosja wojnę już przegrała.

===...===

EWAKUACJA LUDNOŚCI.

Ogłoszona w szmatławcu umowa między Komitetem lubelskim i Chruszczowem
jest jeszcze jednym objawem lekceważenia przez Sowiety zwyczajów międzyna-
rodowych. Oczywiście akt ten nie ma żadnej prawnej wartości. Komitet nie
jest rządem, a ukraińscy komisarze jeszcze nigdy nie zawierali umów między-
narodowych.
Tym niemniej ze skutkami tej umowy możemy się spotkać w najbliższym
czasie. Do jej szybkiego wykonania przeć będzie zarówno bojkotowane przez
społeczeństwo polskie Komitet aby uzyskać pracowników, przeć będą bolszewi-
cy aby się nas pozbyć.
Wydaje nam się, że chętnych do przeprowadzki będzie bardzo niewiele.
Pięć ciężkich lat przesiało bardzo nasze społeczeństwo. Odpadli słabi i tu-
łają się na Zachodzie. Zostaną ci, którym drogi jest ten kraj i którzy do
końca jak żołnierze chcą zostać na szańcu, aby wypełnić swój obowiązek. A
obowiązek ten to nieustanne świadczenie, że jesteśmy tutaj, że żyjemy na
Ziemi Czerwieńskiej, że ona więc jest polską i że musi być częścią składową
Rzeczpospolitej Polskiej.

===...===

Na ulicach Lwowa zjawiła się kobieta żołnierz z armii Berlinga. Wywo-
łała pewne poruszenie, ludzie zaczęli ją otaczać i dopytywać. Opowiadała
długo i szeroko o swym wojsku, o świetnym ekwipunku żołnierza o najnowszej
broni, o doskonałym odżywianiu żołnierzy. Wszyscy słuchali w milczeniu. Aż
pewien obywatel zauważył, że mamy także inną armię walczącą u boku Anglii
i Ameryki. Kobieta żołnierz zaniepokoiła się - ech mówi z lekceważeniem -
te małe oddziałki na Wschodzie? Wszyscy są poruszeni. Jakto to ona nie nie
wie... rzucają więc przez ramię głośno: "czy wie coś obywatelka o Tobruku,
a Monte Cassino". Okazuje się, że nie, że nic nie wie i nie zna nawet takich
nazw. Tak głośno peroruje człowiek, który pierwszy wmieszał się do rozmowy,

skoro obywatelka nie wie nic i nie chce wiedzieć o Tobruku i Monte Cassino,
to my nie chcemy nie wiedzieć o waszej armii. Zebrani oburzeni do głębi przy-
takują i pospiesznie rozchodzą się. Kobieta żołnierz pozostaje sama na ulicy
obrażona i zdziwiona.

==

d.c. komunikatu.
Warunki sow. dla Rumunii opiewają:
granica sow. rum. z 1914 r. Arbitraż
wiedeński zostaje unieważniony i Sie-
dmiogród powraca do Rumunii. 12 dywizji
rum. bierze udział w operacjach przeciw
Niemcom i Węgrom pod dowództwem sow.
Zlikwidowane mają być organizacje fa-
szystowskie. Wojska sow. i rum. znajdują
się o 130 klm. od Arad na Węgrzech.
WSCHÓD: Komnikat niem. podał utratę
Łomży 13. IX. W dniu tym Bolszewicy za-
jęli Krosno i dotarli do granicy pol.
-czechosłowac. Radio niem. donosi o wła-
maniu się wojsk sow. na południo-wschód
od Warszawy. Niemcy podają 3 odcinki
natarcia sowiec.: pierwszy rejon Kro-
sna i Sandomierza, drugi rejon Warsza-
wy, trzeci rejon Ostrołęki i Łomży.
DALEKI WSCHÓD: 10. IX. rozgłośnia
tokijska oświadczyła, iż należy w naj-
bliższej przyszłości oczekwać inwazji
Filipin. Lotnictwo i marynarka am. zaa-
takowały konwój jap. koło wyspy Minda-
nao, zatapiając 52 statki i uszkadza-
jąc dalszych 37. Flota jap. wycofała
się, walczyło jedynie lotnictwo jap.
tracąc 68 samol. W ub. tygodniu wyspy
Palau były 3-krotnie bombardowane
przez lotnictwo jak i wyspy Kurulskie
w szczególności bazy jap. na Paramu-
skiru.
Z ostatniej chwili: Komunikta gen. Bo-
ra z 13. IX. donosi: przez cały dzień
od świtu potężny nacisk npla na Śród-
mieście. Npl koncentruje ogromny o-
gień artylerii. Na Marymoncie odpar-
to silne ataki ze znacznymi stratami
npla. Terenowy stan posiadania bez
zmian. Działalność lotnictwa sow. nad
Pragą. Bombardowanie Pragi i terenów
na wschód od Pragi.
Londyn doniósł 14. IX., że rozgło-
śnia moskiew. podała treść układu
między Komitetem i rządami sow. Ukra-
iny i Białorusi w sprawie wymiany
ludności. Rozkaz Stalina z 14. IX. po-
daje o zdobyciu Pragi przy udziale
pol. oddziałów Berlinga. Komun. niem.
mówi o walkach na gruzach Pragi.

00==00

Pierwsza armia bryt. przerwała zewnę-
trzne umocnienia linii Zygfryda do-
cierając na 2 kilomtr. na południo-za-
chód od Akwizgranu. Wojska am. posunę-
ły się o 12 klm. docierając do przed-
mieść Prüm. Na terenie Niemiec zosta-
ło zajętych wiele miejscowości. W Lo-
taryngii 3-cia armia bryt. zajęła
Thionville. Robert Dunet donosi z Nie-
miec: przekroczyłem granicę Niemiec
k. miasta Rötgen. nigdy nie spodziewa-
łem się, że wmarsz na ziemię niem. od-
będzie się tak spokojnie. Na każdym
domu powiewała biała flaga, ludzie
stali w ogrodach trzymając w ręku
białe chustki. Zapewniano nas, że 90%
Niemców czeka na Aliantów z utęsknie-
niem. Przednie oddziały gen. Podge znaj-
dują się 24 klm. przed Belfort. Wojska
bryt. przekroczyły granicę niem. k. Maa-
stricht. Pol. dywizja znajduje się
34 klm. na wschód od Gandawy. Franc.
A.K. zajęła bazę morską La Rochelle.
Stuttgart, Frankfurt, Osnabrück i Mo-
nastyr płoną. W b. tygodniu Niemcy
stracili 500 myśliwców. W Jugosławii
wojska sow. nawiązały łączność z od-
działami Tity.
Min. Eden weźmie udział w konfe-
rencji w Qubec. Konferencja zakończy
się w tym tygodniu. "Daily Mail" po-
daje, iż zostało już ustalone, że W.
Bryt. okupować będzie północnozach.
Niemcy, St. Zjednoczone południowo-
zach. zaś Zw. Sow. wschodnie Niemcy.
Berlin będzie siedzibą 3 mocarstw
z ew. udziałem Francji i być może
innych mniejszych państw.

00==00

Na fundusz prasowy ułożono w rb:
Piątka 30, St. 100, Antek 60, Żyrafa 20,
W.G. 10, Łuk 21, XY 60, Marta 20, Prus
30, Kita 1000, Tajga 100, Nestor 100,
Puszek 12, B.K. 8, Nuśka 30, Ferbel 30,
Antek 15, Kaska 10, Powój 100, Patałach
40, Władzio 20, Jadwiga 40, Hanka 30,
Zbych 30, Brzoza 20, Skóra 50, Jurek
10, Leo 24, Haras 20, Szwab 10, Lep 30,
E.6, U.10, Stanisław papier, Narzeczo-
ny, Stonia papier, Magda pap. i farba,
Inżynier matryce.